

Yttrande gällande SOU 2022:17 En modell för att mäta och belöna progression inom sfi

Swedish Edtech Industrys remissyttrande över slutbetänkandet SOU 2022:17.

Swedish Edtech Industry, utsedd remissinstans för slutbetänkandet, är en icke-vinstdrivande förening och branschorganisation som samlar edtechföretag som levererar tjänster och produkter till den svenska utbildningsmarknaden. I dagsläget har organisationen ca 100 medlemmar från alla olika delar av det digitala ekosystemet. Organisationens vision är att Sverige ska vara ledande i att använda och utveckla den digitala teknologi som möjliggör och stärker det livslånga lärandet och Sverige som kunskapsnation. Det gör vi genom olika projekt och initiativ som utvecklar kvaliteten i ekosystemet.

Sammanfattning av våra synpunkter

Vi har inga direkta synpunkter på utredningens uppdrag att utforma och föreslå en modell för ersättning till utbildningsanordnare för sfi, en s.k. Sfi-peng. Vi håller med om att problematiken kring kvalitet inom Sfi:n finns, det märker våra medlemsbolag av hos sina kunder. Därför välkomnar vi att frågan utreds och sätts på agendan, men däremot efterlyser vi förslag som ligger utanför direktivet, som vi tror skulle vara kraftfullare för att öka kvalitet och likvärdighet.

Vi välkomnar också delvis utredningens förslag om att ta fram ett progressionstest, då teknikens möjligheter att automatisera rättning, till insamling av data för mer informerade beslut och en effektivare administration av bedömning möjliggörs. Däremot vänder vi oss helt emot att utvecklingen av progressionstestet ska utvecklas av det föreslagna bedömningscentrumet. Vidare vänder vi oss mot idén om utvecklingen och tillhandahållandet av det som kallas lärverktyg, som är ett slags läromedel som kan användas i och utanför undervisningen. Förslaget visar på stora brister, bland annat i en orimlig budgetering, och riskerar att hämma innovation och utveckling samt störa en befintlig marknad. Vårt förslag är att progressionstestet istället ska upphandlas för att både ta tillvara de investeringar som gjorts i teknikutveckling av marknadens aktörer och skattebetalarnas medel.

Våra synpunkter på utredningens förslag

Vi anser att följande bör justeras och beaktas i det utredningen föreslår:

Utredningens förslag om att ta fram ett progressionstest och ett lärverktyg (kap 6)

Utifrån utredningens direktiv och förslag på hur utbildningsanordnare bidrar till en ökad språkutveckling, kan ett progressionstest delvis vara en del av lösningen, även om vi inte tror att den råder bot på alla utmaningar.

Vi vänder oss helt emot att utvecklingen av ett sådant progressionstest ska göras av det föreslagna bedömningscentrumet samt mot utvecklingen och tillhandahållandet av det som kallas lärverktyg.

Orimlig budgetering och störning av en marknad som står för kvalitet och kompetens

Förutom att förslaget innehåller en orimlig budgetering för utveckling och förvaltning av tjänsterna samt även saknar resonemang kring interoperabilitet och tekniska standarder, riskerar det att hämma innovation och utveckling. Det här är att störa den marknad av företag som finns och som arbetat länge med kvalitativ utveckling och förvaltning av olika sorters lärverktyg, såväl läromedel som prov- och bedömningstjänster. Alla större förlag har idag digitala läromedel, som man investerat i och genom åren förfinat och som tas fram enligt kvalitetssäkrade processer. Vi har ett flertal digitala bedömnings- och provtjänster på marknaden, som även de i många år investerat i och utvecklat tekniken och som sitter inne på stor kompetens och kunskap.

Digital kompetens finns redan idag som ett krav och mål som ska uppnås genom utbildningen. Förslaget om utveckling av ett lärverktyg, som i realiteten betyder att utveckla och förvalta en form av läromedel, tycks botten i att man vill åtgärda de brister utbildningsanordnare uppges ha i att utveckla digital kompetens hos studenterna, bland annat genom att inte tillhandahålla den tillgång och användning av digitala verktyg som behövs.. Men att åtgärda dessa brister är inte utredningens uppdrag.

Utredningens förslag: inrättande av ett nytt bedömningscentrum vid lämpligt lärosäte (kap 6)

Vi håller med om att det bör finnas en stark koppling till forskning och akademi i utvecklandet av progressionstesterna, i själva provkonstruktionen, och tycker att utredningens förslag om att inrätta ett Bedömningscentrum vid Stockholms Universitet är bra. Provkonstruktionen bör göras av universitetet, på liknande sätt som de nationella provens provfrågor tas fram av experterna vid olika ämnesinstitutioner, men sedan är det marknaden och lämpliga leverantörer som ska utveckla och tillhandahålla progressionstesten som tjänst.

Vi menar därför att Bedömningscentrumet vare sig kan eller ska utveckla själva progressionstestet, utan istället upphandla det.

Orimlig budgetering i förhållande till huvudmännens varierade infrastruktur

Ett starkt argument för detta är utredningens budgetering för att utveckla och förvalta tjänsten. Budgetering för drift och förvaltning i kombination med den variation av digital infrastruktur som finns ute hos huvudmännen bedöms av oss och våra medlemmar som helt orimlig och kostnaderna riskerar därmed att dra iväg, utan att den effekt man eftersträvar uppnås. För att ta vara på skattebetalarnas pengar bör en upphandling göras, så tillgänglig och modern teknik kan tas i anspråk för att uppfylla behoven, men också för att tillvarata teknikens möjligheter i framtiden.

Våra förslag i vidare beredning av utredningens förslag

I den fortsatta beredningen av förslagen anser vi att det är klokt att gå vidare med förslaget att Stockholms Universitet ansvarar för och etablerar ett Bedömningscentrum som bland annat ansvarar för *konstruktion* av progressionstesten och som sedan är upphandlande part för tjänsten.

Upphandling istället för egenutveckling

Vi anser att man istället för egenutveckling av progressionstest och lärverktyg, bör specificera kriterier, behov och effekter man vill se, genomföra RFI:er och leverantörsdialoger för att sedan göra en upphandling och därmed låta marknaden bistå med sitt kunnande. I utvecklingen av digitala tjänster och därmed i utformandet av kravställningar är det avgörande att peka på de tekniska standarder som finns för t.ex. interoperabilitet och provisionering. Annars riskerar man

att bygga digitala tjänster som inte fungerar särskilt bra tillsammans och som då vare sig blir användarvänliga, effektiva eller säkra. Risken för incidenter ökar. Det här är något som leverantörerna kan och är insatta i.

Slutord

Vi har i vårt remissyttrande enbart fokuserat på de delar som berör leverantörer och teknikfrågor och där vi ser stora risker i förslagen. **Förslagen underminerar en välfungerande marknad, samt hämmar innovation och utveckling. Vi ser också stora risker i den orimligt satta budgeten i relation till hur de tekniska förväntningarna i förslaget ska uppnås.** Det här har vi stämt av med våra medlemsbolag, med leverantörer av såväl läromedel som prov- och bedömningstjänster. Sammantaget betyder det här att tjänsten (progressionstestet) måste upphandlas. Använd kompetens och skattepengar rätt. Låt Bedömningscentrat på Stockholms universitet stå för provkonstruktion och innehåll, men kompetenta leverantörer för utveckling och hantering av tjänsten.

I stort är utredningens uppdrag en utbildningsanordnarfråga och vi välkomnar att frågorna gällande likvärdighet och kvalitet inom Sfi uppmärksammas. Här anser vi dock att det behövs ytterligare förslag som ligger utanför direktivet, som vi tror skulle vara kraftfullare för att öka kvaliteten. Vi menar att kvantitativa mått som en likvärdig tillgång och användning av läromedel, behöriga lärare och andra resurser som vi vet ökar kvaliteten skulle borga för en ökad kvalitet av utbildningen, då det finns stora skillnader mellan utbildningsanordnare och likvärdigheten därmed brister.

Swedish Edtech Industry Stockholm 2022-10-13

Jannie Jeppesen, vd Swedish Edtech Industry

Örjan Johansson, styrelseordförande Swedish Edtech Industry